

Företag

Datum

Version

Deltagare

Framtagen av

Godkänd av

Checklistan används av ansvarig chef för undersökning av arbetsmiljön. Skyddsombudet ska medverka och anställda bör göras delaktiga vid såväl undersökningen som vid utformning och genomförandet av åtgärder.

Listan baseras på följande föreskrifter:

AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete

AFS 2009:2 Arbetsplatsens utformning

AFS 2006:4 Användning av arbetsutrustning

AFS 2005:16 Buller

AFS 2012:2 Belastningsergonomi

AFS 2001:3 Användning av personlig

skyddsutrustning

AFS 1999:7 Första hjälpen och krisstöd

AFS 1998:5 Arbete vid bildskärm

AFS 2015:4 Organisatorisk och social arbetsmiljö

AFS 2005:6 Medicinska kontroller i arbetslivet

AFS 2006:5 Användning av truckar

Förklaringar och tips på användning av checklistan

Svarskolumnen Checklistan innehåller färdiga frågor för att underlätta undersökningen. Ett Ja-svar leder till en enklare riskbedömning, men någon åtgärd ska inte behövas. Ett Nej-svar innebär att saken ska riskbedömas och vid behov åtgärdas.

Risikkolumnen Gör en riskbedömning för de relevanta frågorna. Beroende på situation kan riskbedömningen göras direkt när frågan besvaras eller i ett senare skede med hjälp av expertis som inte är med vid undersökningen. Vi rekommenderar den enkla riskklassningen som du ser här bredvid. Det kan vara lämpligt att samtidigt markera de frågor som behöver åtgärdas, till exempel genom att rita en cirkel runt den gjorda riskbedömningen. Nu har du skapat en **skriftlig riskbedömning** som alla verksamheter med anställda ska göra enligt AFS 2001:1.

Åtgärd Åtgärden utarbetas i samråd med dem som berörs och vid behov med hjälp av (extern) expertis. Själva åtgärden bör föregås av en analys i vad som orsakar risken och åtgärdsförslaget bör helst inkludera en uppskattning av kostnaderna för åtgärden. Ansvarig chef beslutar om åtgärden, vem som ska utföra åtgärden och till när den ska vara klar. Nu har du skapat en **skriftlig handlingsplan** som alla verksamheter med anställda ska göra enligt AFS 2001:1.

Ansvarig för utförande Ansvarig chef som dock kan ha fördelat uppgiften till annan person. I så fall kan båda namnen anges.

Kontroll utfört datum Ansvarig chef kontrollerar att åtgärden är utförd. Skyddsombudet vakar över att arbetsgivaren uppfyller kraven enligt AML 3 kap 2a §.

Enkel riskklassning

Klassning av risk	Behov av åtgärd
 Låg Försumbar eller liten risk	Ej behov av åtgärd
 Medel Viss risk	Åtgärdas så långt rimligt
 Hög Allvarlig eller mycket allvarlig risk	Åtgärdas snarast. Vid mycket allvarlig risk krävs åtgärd innan arbetet utförs.

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
LOKALERNA									
1. Är lokalen anpassad till verksamheten och antalet anställda?									
2. Är maskinerna uppställda så att personalen har tillräckligt utrymme för att arbeta vid maskiner och transportera material?									
3. Är ordningen på arbetsplatsen tillfredsställande, dvs inget skräp, material, utrustning, spill och dylikt på golvet?									
4. Är golven hela och gjorda i ett lämpligt material?									
5. Finns det ergonomiska mattor med bibehållen funktion där man står mycket och ofta?									
6. Är maskiner som avger luftföroreningar försedda med utsug?									
7. Görs underhåll av ventilationen regelbundet av utbildad personal och dokumenteras detta och följs upp?									
8. Upplever de flesta att a) temperaturen är bra, dvs ej för kallt på vintern eller för varmt på sommaren? b) luftkvaliteten är bra?									
9. Är lokalerna fria från besvärande drag från exempelvis fönster, dörrar eller ventilation?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
10. I det fall lokalen upplevs bullrig av merparten av medarbetarna, finns absorbenter i tak/väggar och/eller skärmar för att minska bullret?									
11. Genomförs regelbundet bullermätningar i samverkan med expert och riskbedöms arbetsplatsen utifrån till exempel: a) bullrets absoluta styrka i dB?									
b) antalet timmar medarbetaren jobbar i bullret?									
c) att det finns hörselskydd som också används?									
12. Görs regelbundna hörselkontroller om bullerexponeringen är 85 dB(A) eller mer?									
13. Finns det tillgång till dynamisk belysning som skiftar färg och styrka under arbetspasset?									
14. Är allmänbelysningen tillräcklig i lokalerna?									
15. Är lokalen fri från störande, synpåverkande faktorer?									
16. Är belysningsarmaturerna rengjorda och är de hela?									
17. Finns ett vilrum i nära anslutning till arbetslokalerna?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
MASKINER OCH MASKINERGONOMI									
18. Är nödstoppet tydligt markerat och lättillgängligt i en nödsituation?									
19. Är alla maskinskydd på plats och i funktion?									
20. Är alla rörliga maskindelar skyddade så att ingen kan komma i kontakt med dem?									
21. Är myntplastare försedda med utsug?									
22. Utförs förebyggande underhåll av maskiner regelbundet, enligt tillverkares instruktioner?									
23. Har de som arbetar med maskinerna utbildats och instruerats i hur man arbetar på ett säkert sätt med varje maskin?									
24. Har arbetstagarna kunskaper om arbetsteknik och hjälpmedel för att undvika risker för belastningsskador?									
25. Kan man undvika besvärliga arbetsställningar vid rengöring av maskiner och annat maskinarbete?									
26. Finns lätthanterliga lyfthjälpmedel där upprepade lyft förekommer?									
27. Är bord och maskiner höj- och sänkbara?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
28. Är arbetsutrymmet runt maskinerna tillräckligt stort så att t ex lyftbord och liftar kan stå nära maskinerna?									
PACKA, LASTA, LOSSA, FÖRFLYTTA									
29. Är arbetet fritt från lyft över axelhöjd och under knähöjd?									
30. Är transportvägarna									
a) lättframkomliga?									
b) utan trösklar, trappsteg eller lutande plan?									
c) försedda med uppställbara dörrar?									
31. Har truckförare									
a) utbildning och bevis för att köra truck?									
b) arbetsgivarens tillstånd att köra truck?									
c) klara och tydliga arbetsuppgifter?									
32. Är truckarna trafiksäkra och besiktigade?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
33. Vid batteriladdning, a) finns särskild uppställningsplats/laddningsplats med ventilation? b) finns fungerande ögondusch? c) finns och används ögonskydd och handskar vid allt batteriarbete? d) finns anvisningar för truckladdning?									
INFÄRGNINGSFÄRG OCH ÖVRIGA KEMIKALIER									
34. Hanteras öppen infärgningsfärg på ett säkert sätt: a) enligt säkerhetsdatabladets krav och rutiner? b) så att säkerhetsdatabladet är väl synligt eller lätt att hitta? c) så att innehållet i säkerhetsdatabladet är allmänt känt? d) så att lämplig skyddsutrustning används?									
35. Hanteras övriga kemikalier i verksamheten på ett säkert sätt: a) så att säkerhetsdatablad är aktuella och uppdaterade? b) så att hanteringen av övriga kemikalier är riskbedömd?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
c) så att medarbetarna har fått information om hur man arbetar säkert?									
d) så att lämplig skyddsutrustning används?									
e) så att rutiner vid olycka är kända och finns anslagna på relevanta platser?									
36. Finns en beredskap för behov av första hjälpen i samband med hantering av kemiska produkter?									
37. Undviker ni så långt det går att använda kemikalier som innehåller lösningsmedel, allergiframkallande ämnen eller andra hälsofarliga ämnen?									
38. Förvaras brandfarliga kemikalier i ventilerade och brandsäkra utrymmen?									
39. Förvaras avfall i slutna kärl som är uppmärkta?									
SÄKERHET, HOT OCH VÅLD									
40. Finns rutiner vid händelse av angrepp eller misstänkt angrepp?									
41. Är rutinerna kommunicerade och kända av alla?									
42. Finns skriftlig rutin för uppföljning av allvarlig händelse?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för	Klart när? utförande	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
43. Är rutinen kommunicerad och känd av alla?									
44. Är larpunkternas placering väl kända av medarbetarna?									
45. Är larmmöjligheter kommunicerade så att alla vet hur man går tillväga?									
46. Genomförs regelbundna:									
a) brand- och utrymningsövningar?									
b) larmövningar?									
47. Finns rutiner vid krishantering?									
48. Är rutinerna vid krishantering kommunicerade och kända av alla?									
49. Finns kontaktuppgift till närmast anhörig/kontaktperson?									
50. Är nödutrymningsvägar fria?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för	Klart när? utförande	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
RUTINER OCH STRUKTUR									
51. Tillämpas arbetsrotation?									
52. Finns möjlighet till att variera sin arbetsställning vid varje arbetsstation?									
53. Finns en strukturerad introduktionsplan?									
54. Involveras skyddsombud i relevanta processer, t ex uppföljning av allvarlig händelse eller olycka, men även i att utveckla rutiner och policyer?									
55. Finns en systematisk tillbuds- och olycksrapportering?									
56. Riskbedöms nya arbetsmoment och arbetsredskap innan implementering?									
57. Uppmuntras rapportering av arbetsmiljöproblem?									
58. Erbjuds medicinsk kontroll för nattarbetande personal?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för	Klart när? utförande	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
ORGANISATORISK OCH SOCIAL ARBETSMILJÖ									
59. Genomförs medarbetarsamtal minst en gång om året?									
60. Genomför företaget regelbundna medarbetarundersökningar eller motsvarande?									
61. Redovisas resultat från medarbetarundersökningar övergripande och/eller nedbrutet på avdelningar?									
62. Är arbetstiden förlagd så att medarbetaren får tillräcklig återhämtning?									
63. Finns det klara och tydliga riktlinjer för att förebygga skador som kan uppkomma på grund av psykisk överbelastning?									
64. Finns det klara och tydliga riktlinjer för att fånga upp och rehabilitera medarbetare i riskzonen för att drabbas av ohälsa?									
65. Finns det klara och tydliga riktlinjer för hur ni hanterar medarbetare som har blivit långtidssjukskrivna?									
66. Finns en policy för kränkande särbehandling?									
67. Innehåller policyn rutiner för hur företaget går till väga vid eventuell händelse?									
68. Är policyn känd för personalen?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
ARBETE VID BILDSKÄRM									
69. Finns möjlighet till variation vid användande av datormus?									
70. Finns stöd för underarmarna eller för handlederna, t ex handlovsstöd eller dylikt?									
71. Är det möjligt att justera datorbordshöjden så att man kan växla mellan att arbeta sittande eller stående?									
72. Kan man enkelt ändra höjden på bildskärmen?									
73. Är det enkelt att reglera stolen så att man sitter bekvämt?									
74. Vet medarbetarna hur datorbord och stol justeras?									
75. Finns det platsbelysning som passar till arbetsuppgifterna?									
76. Erbjuds synundersökning och bildskärmsglasögon vid behov?									
FÖRSTA HJÄLPEN									
77. Är tillräckligt många utbildade i första hjälpen?									

Fråga	Ja	Nej	Riskbedömning			Åtgärd	Ansvarig för utförande	Klart när?	Kontroll utfört datum
			Låg	Med	Hög				
78. Finns det hjärtstartare?									
ÖVRIGT									

© 2016 Prevent Arbetsmiljö i samverkan Svensk Näringsliv, LO och PTK
Text: BYA, Almega och Transport
Projektledning: Johan Mellnäs
Produktion: Prevent, www.prevent.se